

BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

THE BEGINNING OF THE END

(1) גמ' בבא בתרא (טז):

+בראשית ו' ויהי כי החל האדם לרוב על פני האדמה ובנות יולדו להם – רבי יוחנן אמר: רביה באה לעולם; ריש לקיש אמר: מריבה באה לעולם.

רמב"ן (בראשית ו:א)

כאשר הזכיר הכתוב נח ובניו ורצה להתחיל בענין המבול, אמר כי מיד כאשר החלו בני האדם לרוב החלו לחטוא, ועמדו בחטאם ימים רבים, עד שהיה נח בן ד' מאות ושמנים שנה. ואז גזר עליהם הקב"ה שלא ידון רוחו בהם לעולם, אבל יאריך עוד להם שנים עד שתמלא סאתם, כי כן משפט האלהים:

(2) בראשית רבה (כז:ה)

ויראו בני האלהים, רבי שמעון בן יוחאי קרא להון בני דייניא, רבי שמעון בן יוחאי מקלל לכל מאן דקרא להון בני אלהיא, תני רבי שמעון בן יוחאי כל פרצה שאינה מן הגדולים אינה פרצה, "כומריא גנבו אלהיא מאן מומי ביה או מאן מקרב", ולמה קורא אותן בני האלהים? רבי חנינא ורבי שמעון בן לקיש תרויהון אמרין שהרבו ימים בלא צער, ובלא יסורין... רבנן אמרין כדי שיטלו שלהם ושל דורות הבאים אחריהם

רס"ג (בראשית ו:ב)

בני האלהים, בני הנשיאים. בנות האדם, בנות המוני העם

רמב"ן (בראשית ו:ב)

בני השרים והשופטים, לשון רש"י, וכך הוא בבראשית רבה (כו ה). אם כן יספר הכתוב, כי הדיינין, אשר להם לעשות המשפט, בניהם עושים החמס בגלוי, ואין מונע אותם:

אבן עזרא (בראשית ו:ב)

בני האלהים בני השופטים, שהיו עושים בארץ משפט אלהים. וי"א כי האלהים במקום הזה קדש, והבנים הם הקדושים אשר בארץ כטעם בנים אתם (דבר' יד, א). וי"א כי בני האלהים בני שת, ובנות האדם בנות משפחת קין

פרקי דרבי אליעזר (פרק כב)

רבי אומר המלאכים שנפלו ממקום קדושתן מן השמים ראו את בני דורותיו של קין גלויות בשר ערוה כוחלות עיניהם כזונות וטעו אחריהם ולקחו מהן נשים, שני' ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו,

גמ' יומא (סז): ופירש"י שם

תנא דבי רבי ישמעאל: עזאזל – שמכפר על מעשה עזאזל ועזאל. עזאזל ועזאל – מלאכי חבל שירדו לארץ בימי נעמה אחות תוצל קין, ועליהם נאמר ויראו בני האלהים את צנות האדם (בראשית ו) כלומר, על העריות מכפר.

(3)

בראשית רבה (שם)

כי טובות הנה, אמר רבי יודן "טבת" כתיב, משהיו מטיבין אשה לבעלה היה גדול נכנס ובעלה תחלה, הדא הוא דכתיב "כי טבת הנה", אלו הבתולות, "ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו", אלו נשי אנשים, "מכל אשר בחרו", זה זכר ובהמה, רבי הונא בשם רבי אמר: דור המבול לא נימוחו מן העולם עד שכתבו גמזמסיות לזכר ולבהמה, אמר רבי שמלאי: בכל מקום שאתה מוצא זנות אנדרלומסיאָה באה לעולם והורגת טובים ורעים

רד"ק (בראשית ו:ב)

בני השופטים והגדולים ומנהיגי המדינות . . . את בנות האדם, בנות המין האדם החלשים, שלא היה להן כח לעמוד כנגדם וכאשר היו רואים בני הגדולים את בנות העניים והחלשים שהיו טובות, ר"ל יפות תואר ומראה, היו עושקים והיו לוקחים אי זה שהיו בוחרים מכל הנשים . . . כי מי שהיה גדול מחבירו עושק את חברו ואין מציל מידם

אבן עזרא (בראשית ו:ב)

. . . ויתכן שלקחו הנשים גם בחזקה

חזקוני (בראשית ו:ב)

חכמים היו בחכמה העלינה ובחרו להם נשים דומות להם כתולדותם להוליד מהן גיבורים כמותם, ולקחום בחזקה לכך הכעיסו להקבה

רמב"ן (בראשית ו:ב)

כאשר הנה טובות יקחו אותן להם לנשים באונס. וספר הכתוב החמס, ואמר עוד "מכל אשר בחרו", להכניס הנשואות לאחרים. אבל לא הזכיר הכתוב האיסור בהם בפירוש, ולא נגזר עליהם העונש רק על החמס, לפי שהוא ענין מושכל איננו צריך לתורה:

R. Samson Rafael Hirsch (6:1-2)

Here we are shown the reason for the state of mankind growing worse as being due to the mixing of two classes, the בני אלקים and the בנות האדם. We have just previously learned to know of two lines of generations. The one Cainite development of mankind which, without God, strove to found a human existence on the basis of inventions and industry. This in itself would be fully justified, but here with God left out, only ended in despair without any consolation. The other, the Sethite generations, at the head of which the divine stamp, the power and blessing of Man's pure calling which God had originally conferred דמות אדם, is repeated . . . But the fact that the progress towards godliness was not as constant and sure as the downward path towards corruption was in the other line, came about because they did not keep themselves pure, but intermarried with the Cainite generations. It says it came about when mankind began to increase;" before there was no great choice . . . but now the Sethites could have kept their line pure. "Then the sons of the godly race saw the daughters of the other race that they were good - probably טבת מראה, beautiful - " They did not look from whom they were descended, did not consider what children they could expect from mothers brought up in such environments, they simply looked at the girls and they appealed to them. The corruption did not lie with the women themselves but in their descent . . . they did not keep themselves to the race of אלקים. . . The sin which, on account of the following verse which must of necessity be indicated in this verse, would accordingly only have to be sought in the מכל אשר בחרו. They married girls without considering from where they were taking them. Therein lay the sin.